

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Nee

Onze referentie
2026-0000014003

Datum
13 januari 2026

Opgesteld door

5.1.2.e

KIEM

T 5.1.2.e

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan
Van

MBZK
KIEM

nota

Concept BNC-fiche EU Agenda for Cities

Aanleiding

Op 3 december 2025 publiceerde de Europese Commissie (hierna: 'de Commissie') een Mededeling over een EU Agenda voor Steden (*EU Agenda for Cities*, hierna 'de Agenda').

Over de Agenda wordt door BZK en VRO een BNC-fiche opgesteld (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen), waarin de positie van het kabinet wordt vastgelegd. Het fiche wordt besproken in het BNC-overleg van 21 januari, en in de Coördinatie Commissie Europa (CoCo) van 27 januari. Op vrijdag 30 januari ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad, waarna het naar beide Kamers zal worden gestuurd.

U bent op 8 december 2025 geïnformeerd over de inhoud van de Mededeling, waarbij ook een eerste appreciatie ter goedkeuring aan u is voorgelegd. De lijn uit die nota (zie bijlage 2) is gevolgd in het voorliggende BNC-fiche.

Voor de inhoud en de doorgeleiding is uw akkoord vereist. De deadline hiervoor is vrijdag 16 januari 12:00.

Een vergelijkbare nota gaat naar uw collega van VRO.

Geadviseerd besluit

- Akkoord gaan met de inhoud van het concept-fiche (zie bijlage 1), en doorgeleiding naar het BNC-overleg, de CoCo en de MR.

Kernpunten

- In de Agenda zet de Commissie haar beleidsvisie en bijbehorende actieagenda over de rol en positie van steden in Europa uiteen. Omdat de Commissie op het gebied van stedelijk beleid formeel geen mandaat heeft en slechts een faciliterende en coördinerende rol kan spelen, wordt dit gedaan in de vorm van de (niet bindende-) Mededeling (bijlage 3).
- De Commissie is zeer positief over het economische en sociale belang van steden en hun rol bij het uitvoeren van EU-regelgeving en -prioriteiten, en de totstandbrenging van de grote transitie. Steden worden gezien als cruciale partners voor het aanpakken van grensoverschrijdende

uitdagingen klimaatverandering, weerbaarheid, sociale cohesie en concurrentievermogen. De rol van steden bij het tegengaan van het woningtekort en het bevorderen van betaalbare huisvesting wordt benadrukt.

Onze referentie
2026-0000014003

Datum
13 januari 2026

- Het kabinet stelt vast dat de Agenda in grote lijnen aansluit bij het Nederlandse beleid op stedelijk gebied, en bij de Nederlandse praktijk van nauwe interbestuurlijke samenwerking tussen rijk en medeoverheden.
- De Commissie wil inzetten op eenvoudigere regels en minder administratieve lasten voor steden. Dit is in lijn met de inzet van het kabinet om knellende regelgeving en implementatiedruk vanuit Europa te verminderen. Over de precieze invulling van de rol van steden bij het tegengaan van Europese regeldruk is de Agenda nog onduidelijk.
- De Agenda komt niet met nieuwe financiering voor stedelijke ontwikkeling. De Commissie moedigt lidstaten alleen aan om bij het financieren van stedelijke strategieën rekening te houden met de specifieke kenmerken van steden en stedelijke gebieden, met name bij het invullen van de verplichte Nationale en Regionale Partnerschap Plannen, die in het kader van het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) vanaf 2028 ingaat. Het kabinet benadrukt dat dit aan de lidstaten is.
- Het kabinet signaleert dat de rol van de lidstaten bij het uitvoeren van de Agenda aandacht verdient en nader moet worden ingevuld, aangezien deze zich in het huidige voorstel vooral lijkt te richten op directe samenwerking tussen steden en de Commissie. Ook de verhouding met de al bestaande Europese Agenda Stad (*Urban Agenda for the EU*) is nog onvoldoende duidelijk.
- Het kabinet is in grote lijnen positief over de Agenda, die de rol en het belang van steden in de EU onderkent. Daarbij wordt wel vermeld dat de Agenda niet meer dan een visie op stedelijke ontwikkeling in Europa is, zonder directe juridische en financiële gevolgen. Of en in hoeverre de Agenda haalbaar en impactvol zal zijn hangt af van de bereidheid van de Commissie om de voorgestelde acties ten aanzien van simplificatie, betere regelgeving en dialogen concreet uit te voeren, in samenwerking met de lidstaten en de steden.
- Vrijwel alle lidstaten zijn na een eerste bespreking positief over de Agenda, en over het feit dat deze de rol van steden in de EU erkent en bevordert. Net als het kabinet hebben de lidstaten wel vragen de concrete uitvoering, met name over de financiering, de rol van de lidstaten, en de verhouding tot bestaande stedelijke programma's als de Europese Agenda Stad.
- Het fiche is intern en interdepartementaal afgestemd, onder andere met de ministeries van VRO (mede-penvoerder), AZ, EZ, FIN, BZ, IenW, JenV, KGG, SZW, VWS en OCW. Daarnaast is afgestemd met de koepelorganisaties van de medeoverheden, IPO en VNG.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Concept BNC-fiche over de EU Agenda for Cities	
2	Nota eerste appreciatie van 15 december 2025	
3	Mededeling van de Europese Commissie over een EU-Agenda voor Steden	

Onze referentie

2026-0000014003

Datum

13 januari 2026